

Adatlap¹ témahirdetési javaslatához a Csonka Pál Doktori Iskola Tanácsa részére

Témavezető² neve: Hory Gergely PhD
e-mail címe³: hory.gergely@epk.bme.hu

Téma címe (magyar és angol nyelven):

Az emberi cselekvések és a térbeliség összefüggései az épített környezetben

Interrelations of Human Acts and Spatiality in the Built Environment

A **téma** rövid leírása⁴ (magyar és angol nyelven):

Jelen felhívás a jelenkori építészeti és városépítészeti diskurzusok számára releváns térelméletek témájával foglalkozik. Speciálisan azon elméletek tartoznak a kutatás fókuszába, melyek kiindulópontja, hogy a hétköznapi élet valós tere nem egy állandó absztrakt *tartály*, amiben elhelyezkednek az élő és élettelen entitások, hanem a társadalom tagjainak gyakorlatai révén előállított, folyamatos változásban levő *termék*. Ezen teóriák elméleti gyökerei olyan művekben találhatók, mint például Henri Lefebvre: *The Production of Space* című térelméleti kötete. Ennek kulcsgondolatai, melyek integrálják a társadalmi tér különböző dimenzióit fontos hatással voltak az 1980-as évek végén kibontakozó *térbeli fordulat* szerzőire is.

Lefebvre téreleméletének kortárs építészeti- és urbanisztikai kutatásokban való felhasználása és újraértelmezése napjainkban aktívan kutatott téma. Legjelentősebb szerzői közé tartozik Christian Schmid, Moravánszky Ákos, illetve Łukasz Stanek.

A térelméleti kutatásoknak a Műegyetem Építésmérnöki Karán is van hagyománya van hagyománya, amelynek legfontosabb szerzői Hajnóczi J. Gyula, Meggyesi Tamás, illetve Benkő Melinda. Jelen témára épített kutatási projektek kapcsán fontos, hogy azok a hazai térelméleti eredményekre is reflektáljanak.

A témához kötődő doktori kutatásnak két fő irányát jelölöm ki: egyrészt cél olyan publikációk készítése, melyek a releváns elméletek között új

¹ Az adatlapot egy példányban *kinyomtatva és aláírva* a Szilárdságtani Tanszék titkárságára, *elektronikus változatban* pedig a Doktori Iskola titkárának (Fehér Krisztina, feher.krisztina@eptort.bme.hu) kell eljuttatni. A témahirdetés elfogadása esetén az adatlap felkerül a Csonka Pál Doktori Iskola (<http://cspdi.bme.hu/felveteli/temahirdeteselek>), a témahirdetés rövid leírása pedig az Országos Doktori Tanács (<http://www.doktori.hu/>) honlapjára.

² A témahirdetés elfogadása automatikusan a témavezető akkreditációját is jelenti az azévi felvételi eljáráshoz.

³ Kérjük, olyan elérhetőséget adjon meg, ahová biztonsággal küldhetünk hivatalos értesítéseket.

⁴ A téma rövid leírása (szóközökkel) 1000-3000 leütés hosszú. A jelentkező hallgatókat bővebben tájékoztató változatot, (mely a téma fent megadott releváns nemzetközi irodalmára tételesen hivatkozik) kérjük a mellékletben megadni.

összefüggéseket tárnak fel. Másfelől empirikus kutatásokon, terepmunkákon alapuló projektek megvalósítására is sor kerülhet, melyek az épített környezetben zajló konkrét eseteket elemeznék a témához kötődő térelméleti fogalmak segítségével.

The current call deals with the topic of spatial theories relevant for the contemporary architectural and urban theoretical debates. The topic focuses especially on theories that are based on the notion of the space of everyday life not as a homogenous, eternal and empty *tube*, but as a constantly changing *product* produced by the activities of the members of society. The roots of such theories can be found in works, such as *The Production of Space* by Henri Lefebvre. The key thoughts of this opus that integrate the various physical, social and psychological layers of real space affected highly the authors of the intellectual movement labelled as *the spatial turn* appeared at the end of the 1980's.

The application of Lefebvre's principles in architectural and urban researches is an important topic in the contemporary international scientific context. Among the most significant authors we can find Christian Schmid, Ákos Moravánszky and Łukasz Stanek.

Researches dealing with spatial theories has a long tradition also at the Faculty of Architecture at BME. Among the most important authors we can mention Gyula J. Hajnóczy, Tamás Meggyesi and Melinda Benkő. Any research project dealing with the current topic must reflect on scientific knowledge developed by these authors.

Hereby I mark two possible directions of research based on the current topic: one is mainly about working on publications that aim at discovering new insights and interrelations among existing spatial theories. The other direction focuses primarily on empirical research, especially fieldworks of real cases found in the build environment with the aim of developing sensitive understanding and analyses with the use of the relevant spatial theories.

A **téma** meghatározó irodalma⁵:

- Lefebvre, Henri. *The Production of Space*. Fordította Donald Nicholson-Smith, Oxford UK, Cambridge Mass.: Blackwell, 1991 (eredeti megjelenés: 1974)
- Hill, Jonathan. *Actions of Architecture: Architects and Creative Users*. London, New York: Routledge, 2003.
- Awan, Nishat, Tatjana Schneider, és Jeremy Till. *Spatial Agency: Other Ways of Doing Architecture*. Abingdon UK, New York: Routledge, 2011.
- Stanek, Łukasz, Christian Schmid, és Ákos Moravánszky, szerk. *Urban Revolution Now: Henri Lefebvre in Social Research and Architecture*. Surrey, Burlington: Ashgate, 2014.
- Christian Schmid: *Henri Lefebvre and the Theory of the Production of Space*. Verso, 2022.

⁵ Minimum 5, maximum 10 cikket vagy monográfiát kérünk felsorolni, amik között feltétlenül szerepelnie kell a legfrissebb, legismertebb eredményeknek.

A **téma** hazai és nemzetközi folyóiratai⁶:

- Építés- Építészettudomány / Sci Q2, Scopus
- Architektúra & Urbanizmus / Sci Q3, Scopus, WoS
- Frontiers of Architectural Research /Sci Q1, Scopus, WoS,
- Journal of Place Management and Development / Sci Q1, Scopus
- MÉ Utóirat

A **témavezető** fenti folyóiratokban megjelent 5 közleménye:

- Hory, Gergely: "Az elsajátítás értelmezése 20. és 21. századi térelméletekben, és egy vizsgálati keretrendszerének megalapozása". *Építés Építészettudomány* 51(2023)3-4. 345-366.
- Hory, Gergely, és Melinda Benkő. "The Urban Space of the Migrant Crisis: Analysis of the Spatial Evolution of an Informal Transit Camp at Budapest's Historic City Centre." *Architektúra & Urbanizmus* 60, no. 3-4(2017): 126-143.
- Hory, Gergely, Zoltán Major, Péter Müllner, és Melinda Benkő. "Exploration of Spatial Design Issues at Backpacker Hostels in Budapest's Historic Center: Informality, Density, and Adaptability," *Frontiers of Architectural Research* 6, no. 2 (2017): 157-168.
- Benkő, Melinda, Regina Balla, és Gergely Hory. "Participatory Place-making in the Renewal of Post-Communist Large Prefabricated Housing Estates: Újpalota Case Study, Budapest." *Journal of Place Management and Development* 11, no. 3 (2018): 223-241.
- Hory, Gergely. "[Fusi]city – Szereld meg Budapestet! A System D és a városi fuszás elmélete és gyakorlata." *Utóirat/Post Scriptum* 15, no.81 (2015): 42-44.

A **témavezető** utóbbi tíz évben megjelent 5 legfontosabb publikációja:

- Hory, Gergely. "Ephemeral Metamorphosis of the City: Bulky Waste Collection in Budapest." In *Understanding Central and Eastern European Cities: Case Studies in Urban Design and Planning*, szerkesztette Melinda Benkő és Kornélia Kissfazekas, 66-81. Budapest: L'Harmattan, 2019.
- Hory, Gergely. "Tértermelés a Duna fölött: A Szabadság híd alternatív használatának téri vizsgálata." *Metszet: építészet újdonságok szerkezetek részletek* 10, no. 3 (2019): 38-42.
- Hory, Gergely, Zoltán Major, Péter Müllner, és Melinda Benkő. "Exploration of Spatial Design Issues at Backpacker Hostels in Budapest's Historic Center: Informality, Density, and Adaptability," *Frontiers of Architectural Research* 6, no. 2 (2017): 157-168.
- Hory, Gergely: "Az elsajátítás értelmezése 20. és 21. századi térelméletekben, és egy vizsgálati keretrendszerének megalapozása". *Építés Építészettudomány* 51(2023)3-4. 345-366.

⁶ Minimum 5, maximum 10 folyóirat megadását kérjük, melyek között feltétlenül szerepelnie kell a PhD fokozatszerzés szempontjából elengedhetetlen (Web of Science, Scopus és/vagy Sci illetve Iconda) minősítésű idegen nyelvű folyóiratoknak is. Kérjük, ezeket a periodikákat a felsorolásban jelöljék meg.

-Hory, Gergely: Akciószerű építészeti beavatkozások: A Raumlaborberlin pneumatikus projektjeinek elemzése. "Utóirat/Post Scriptum 16, no.88 (2016): 77-80.

Melléklet: a téma bővebb leírása (magyar és angol⁷ nyelven)

Budapest, 2024. január 29.

A handwritten signature in blue ink, reading "Hory Gergely". The signature is fluid and cursive, with the first letters of the first and last names being capitalized and prominent.

Témavezető aláírása

⁷ A téma bővebb leírása angol nyelven csak akkor szükséges, ha a témavezető vállalja külföldi hallgató fogadását.

Melléklet 01: a téma leírása

Témavezető⁸ neve: Hory Gergely PhD
e-mail címe⁹: hory.gergely@epk.bme.hu

Téma címe (magyar és angol nyelven):

Az emberi cselekvések és a térbeliség összefüggései az épített
környezetben

Interrelations of Human Acts and Spatiality in the Built
Environment

Jelen felhívás a jelenkori építészeti és városépítészeti diskurzusok számára releváns térelméletek témájával foglalkozik. Speciálisan azon elméletek tartoznak a kutatás fókuszába, melyek kiindulópontja, hogy a hétköznapi élet valós tere nem egy állandó absztrakt *tartály*, amiben elhelyezkednek az élő és élettelen entitások, hanem a társadalom tagjainak gyakorlatai révén előállított, folyamatos változásban levő *termék*. Ezen teóriák gyökerei a második világháború után Európa-szerte megjelent intenzív urbanizációs folyamatokkal, és a kifejezetten Nyugat-Európában kibontakozó fogyasztói társadalom működésével szemben megfogalmazott kritikákban keresendők: ilyenek az avant-garde Szituacionista Internacionálé mozgalom 1950-es és 1960-as években kidolgozott gondolatai, melyek szerint felforgató, szokatlan cselekvések révén létrehozott szituációk sorozatával kell társadalmi változást előidézniⁱ. Ezen elvek is megjelennek a francia szociológus és filozófus Henri Lefebvre *La production de l'espace*ⁱⁱ (A tér termelése) című, 1974-ben megjelent, máig nagy hatású térelméleti kötetében. Lefebvre térkonceptiójának egyik legfontosabb eleme, hogy integrálja a társadalmi tér különböző dimenzióit, és segítségével értelmezhetővé válik a kapcsolat a társadalmi jelenségek, a fizikai környezet és az emberi mentális tényezők között.

A Lefebvre-i térkonceptió egyik korai hatását mutatja a nemzetközi építészeti-elméleti diskurzusra Bernard Tschumi elméleti munkásságaⁱⁱⁱ, aki a fizikai környezetet és az abban zajló történéseket egységként veszi figyelembe, és az eseményekre konkrét építészeti eszközökként tekint^{iv}. Lefebvre koncepciója az 1990-es évek elejétől vált egyre népszerűbbé a különböző társadalom- és kultúraelméleti tudományos diszciplínák nemzetközi színterén, - ezt nagyban segítette a *La production de l'espace* angol nyelvű fordításának megjelenése^v - ami közvetlenül összefügg a többek között Edward W. Soja földrajztudós és városteoretikus által meghirdetett *térbeli fordulatként* (spatial turn) hivatkozott tudományos paradigmaváltással^{vi}.

Az építészeti- és városelmélet területén a térbeli fordulat megjelenésekor a tér fogalmának használata már évszázados múltra tekintett vissza^{vii}, a jelenség mégis inspiráló hatást fejtett ki, hiszen a térbeliség fizikai jellemzői mellett a

⁸ A témahirdetés elfogadása automatikusan a témavezető akkreditációját is jelenti az azévi felvételi eljáráshoz.

⁹ Kérjük, olyan elérhetőséget adjon meg, ahová biztonsággal küldhetünk hivatalos értesítéseket.

társadalmi aspektusai kerültek előtérbe^{viii}. Ezen szemlélet egyik sokat hivatkozott teoretikusa Jonathan Hill, aki az emberi cselekvések közvetlen környezetalakító hatásaira hívja fel a figyelmet^{ix}. Kifejezetten Lefebvre térelméletének építészeti- és urbanisztikai kutatásokban történő értelmezése és újragondolása szintén az 1990-es évektől olyan szerzőkhöz kötődik mint Christian Schmid, Moravánszky Ákos, majd a 2000-es évek első évtizedétől Lukasz Stanek^x.

A 2000-es évek első évtizedének végén kezdődő gazdasági világválság ráirányította a különböző építészeti és városépítészeti diskurzusok figyelmét az épített környezet gazdasági és társadalmi aspektusainak jelentőségére, és egyre népszerűbbé váltak olyan elméleti megközelítések, melyek a tér társadalmi konstruáltságát hirdetik: ilyen a Jeremy Till és szerzőtársai által jegyzett, 2011-ben megjelent *Spatial Agency* című kötet^{xi}. Ebben egymás mellé kerülnek a kortárs és az 1960-as és 1970-es évek társadalmi kérdések iránt érzékeny és kritikát megfogalmazó építészeti és városépítészeti elméletek és gyakorlatok tanulságai.

A térelméleti kutatásoknak BME Építészmérnöki Karán is van hagyománya, melyhez jelen témának is viszonyulnia kell. A XX. század második felének egyik legjelentősebb hazai építészeti térelméleti szerzőjének tartott Hajnóczi J. Gyula *Az építészeti tér genezise* című négy részben publikált tanulmányában^{xii} elsősorban az épített fizikai tér emberi érzékeléséről értekezik. A tanulmány elején azonban a szerző bevezeti a „tér három arculatát”, melyeket egymással fedésben lévő rétegekként értelmez: az első réteg az „efemer tér”, amelyet az ember egyénileg vagy csoportosan bármilyen fizikai eszköz nélkül pusztán a cselekvéseivel hoz létre, és jelenléte rövid ideig tart. A második réteg a „mobilis tér” vagy „installált tér” amely az emberek és a viszonylag könnyen áthelyezhető tárgyak viszonyára utal. A harmadik réteg – mellyel a szerző a tanulmányban részletesen foglalkozik – a „krónikus tér”, ami az épületek építészeti tereit jelenti, és a három réteg közül ennek a leghosszabb az élettartama. Hajnóczi szerint ezek fedéséből jönnek létre a valóságos helyzetek, és ezen rétegek feltárásával értelmezhető komplex módon az „ember alkotta tér”. A jelen téma elsősorban az efemer- és mobilis terek tartományában értelmezhető.

Az építészeti tér genezisében röviden megjelenik a hely fogalma, mint valamilyen gondolati vagy érzelmi többletjelentéssel bíró „tér rész”. A hely azonban a hazai építészeti- és városépítészeti térelmélet egy másik meghatározó szerzőjének, Meggyesi Tamásnak az elméleti munkásságában kap nagyobb jelentőséget^{xiii}. Meggyesi Martin Heidegger és Otto Friedrich Bollnow fenomenológiáját veszi alapul, továbbá fontos forrása Christian Norberg-Schulz, aki szintén Heidegger filozófiájára építve dolgozta ki máig népszerű építészetelméletét^{xiv}. Meggyesi megkülönbözteti az „absztrakt teret”, mely homogén, mérhető és kiszámítható, a valóságos „egzisztenciális tértől”, melyben az ember által megjelölt, és jelentésekkel felruházott kitüntetett pontok inhomogenitást hoznak létre, és amely csak minőségi fogalmakkal írható le. Ezen kitüntetett pontokat nevezi a szerző helyeknek. Ezen szemlélet

olyan térkonceptiót épít fel, melyben a térbeliség elválaszthatatlan az embertől és annyak aktivitásaitól.

Erre a szemléletre lehet találni Benkő Melinda vonatkozó térelméleti munkásságában is, aki többek között Meggyesi eredményeit alapul véve, habilitációs dolgozatában^{xv} a város fizikai formái és társadalmi működése között tár fel összefüggéseket. Jelen téma szempontjából ezen megközelítés azért releváns, mert azonos jelentőséggel veszi figyelembe a valóság fizikai és társadalmi elemeit.

A jelen témára épülő kutatási projektek részét képezik egyfelől olyan publikációk készítése, melyek a releváns elméletek között új összefüggéseket tárnak fel. Ilyenre példa a témahirdető az elsajátítás fogalmát vizsgáló publikációja^{xvi}. Másfelől pedig empirikus kutatásokon, terepmunkákon alapuló projektek megvalósítására is sor kerülhet, melyek az épített környezetben zajló konkrét eseteket elemeznek a témához kötődő térelméleti fogalmak segítségével. Az ilyen módon nyert új ismeretekkel pedig az térelméletek ismeretanyagának és alkalmazhatósági körének bővítése a cél. Ilyen megközelítésű publikációkra példa témahirdető Baross téri menekültválságot^{xvii}, vagy a budapesti lomtalanítások téri sajátosságait elemző kutatásai^{xviii}.

ⁱ Sadler, Simon. *The Situationist City*. Cambridge Mass.: The MIT Press, 1998.

ⁱⁱ Lefebvre, Henri. *La production de l'espace*. Párizs: Éditions Anthropos, 1974.

ⁱⁱⁱ Tschumi, Bernard. *Architecture and Disjunction*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1996.

^{iv} Tschumi, Bernard, és Max Protetch Gallery. *The Manhattan Transcripts*. London: Academy Editions, 1981.

^v Lefebvre, Henri. *The Production of Space*. Fordította Donald Nicholson-Smith, Oxford UK, Cambridge Mass.: Blackwell, 1991

^{vi} Soja, Edward W., *Postmodern Geographies: the Reassertion of Space in Critical Social Theory*. London, New York: Verso, 1989.

^{vii} Moravánszky, Ákos. "A tér fogalma az építészetben," in *A tér. Kritikai antológia*, szerk. Ákos Moravánszky és Katalin M. Gyöngy (Budapest: Terc, 2007):8–38

^{viii} Stanek, Łukasz. Benkő Melinda: *Zárt/nyitott – Városforma és térhasználat: Részletek a habilitációs értekezésből. Építés - Építészettudomány* 45 (2017)3-4. 327-339.

Architecture as Space, Again? Notes on the 'Spatial Turn'. *Spéciale'Z (Paris)* (2012) 4. 48-53.

^{ix} Hill, Jonathan. *Actions of Architecture: Architects and Creative Users*. London, New York: Routledge, 2003.

^x Stanek, Łukasz, Christian Schmid, és Ákos Moravánszky, szerk. *Urban Revolution Now: Henri Lefebvre in Social Research and Architecture*. Surrey, Burlington: Ashgate, 2014.

Stanek, Łukasz. *Henri Lefebvre on Space: Architecture, Urban Research and the Production of Theory*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2011

^{xi} Awan, Nishat, Tatjana Schneider, és Jeremy Till. *Spatial Agency: Other Ways of Doing Architecture*. Abingdon UK, New York: Routledge, 2011.

^{xii} Hajnóczy J., Gyula. "Az építészeti tér genezise: I. rész". *Iskolakultúra* 2 (1992) 22. 2–10. <http://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/28788> (Utolsó megtekintés 2023.08.29.)

^{xiii} Meggyesi, Tamás. *A külső tér: fejezetek egy építészeti térelmélethez*. Műegyetemi Kiadó, Budapest, 2004.

^{xiv} Norberg-Schulz, Christian. *Genius Loci: Towards a Phenomenology of Architecture*. New York: Rizzoli, 1979.

^{xv} Norberg-Schulz, Christian. *Genius Loci: Towards a Phenomenology of Architecture*. New York: Rizzoli, 1979.

^{xvi} Hory, Gergely: "Az elsajátítás értelmezése 20. és 21. századi térelméletekben, és egy vizsgálati keretrendszerének megalapozása". *Építés Épitészettudomány* 51(2023)3-4. 345-366.

^{xvii} Hory, Gergely, és Melinda Benkő. "The Urban Space of the Migrant Crisis: Analysis of the Spatial Evolution of an Informal Transit Camp at Budapest's Historic City Centre." *Architektúra & Urbanizmus* 60, no. 3-4(2017): 126-143.

^{xviii} Hory, Gergely. "Ephemeral Metamorphosis of the City: Bulky Waste Collection in Budapest." In *Understanding Central and Eastern European Cities: Case Studies in Urban Design and Planning*, szerkesztette Melinda Benkő és Kornélia Kissfazekas, 66-81. Budapest: L'Harmattan, 2019.

annex02 / research proposal description

Supervisor name: Gergely Hory PhD

e-mail: hory.gergely@epk.bme.hu

Research title:

Interrelations of Human Acts and Spatiality in the Built Environment

The current call deals with spatial theories relevant for the contemporary architectural and urbanistic discourses. The topic focuses especially on theories that deny the notion of real everyday space conceived as an eternal, abstract *tube* containing living and non-living elements. Instead of that, the theories in the scope of this topic share the principle that space is a constantly changing *product* of the activities of society. The roots of such theories are to be found in the critiques against the mass urbanisation processes of the post-WWII era and the operation of the consumerist society emerged especially in Western Europe: such critiques can be read in the texts of the avant-garde movement Situationist International from the 1950s and 1960s, according to which series of situations constituted by subversive, uncommon acts have the potential to achieve radical social changeⁱ. Similarities of thoughts can be found in the widely cited *La production de l'espace*ⁱⁱ, the masterpiece of spatial theory written by sociologist and philosopher Henri Lefebvre first published in 1974.

One of the most important element of Lefebvre's theory in relation to the current topic is that it integrates the various dimensions of (social) space, and the relationship among social phenomena, the physical environment, and human mental aspects becomes clearly interpretable.

The work Bernard Tschumiⁱⁱⁱ is an early instance of how the thoughts of Lefebvre inspired the international debates of architectural theory in the last decades of the XXth Century: Tschumi regarded the physical features of the environment just as important as the events happening at a certain time there. He even regarded events as direct architectural tools^{iv}. The spatial concept of Lefebvre received wider audience in the 1990's mainly among theorists of social- and culture studies not only because of the translation of *La production de l'espace* into English^v, but also since it was a main inspiration of the work of Edward W. Soja, who introduced the intellectual paradigm of *the spatial turn*^{vi}.

In the field of architecture- and urban theory the idea of space had been an important term for almost a century by the time of the peak of the spatial turn^{vii}, although the movement was still inspiring for theorists encouraging them to turn toward the social aspects of space^{viii}. One of a regularly cited author of this time is Jonathan Hill, who emphasized that human human use is just as important element in the constitution of our build environment as design^{ix}. The reinterpretation and application of Lefebvre's theories directly in the field of architectural and urban research from the late 1990s has been pioneered by authors such as Christian Schmid, Ákos Moravánszky and later Łukasz Stanek^x.

The financial crisis of the late 2000s shed light to how highly the build environment was vulnerable to economic and social issues. As a result, theoretical works declaring on the social constructedness of space became popular among scholars. One instance of this the work of Jeremy Till and co-authors entitled *Spatial Agency* published in 2011^{xi}. In that work the authors investigate results of both contemporary critical theories and practices and also ones from the 1960s and 1970s that express consciousness and sensitivity toward social aspects of architecture and urban design.

Research on space theory has a tradition also at the Faculty of Architecture at BME, to which the current topic has to express relation. One of the most important Hungarian theorists of space in the second half of the XXth Century, Gyula J. Hajnóczy discusses primarily the human perception of physical space in his four-part-long article entitled *The Genesis of Architectural Space*^{xii}. However, at the beginning of the study the author introduces the three „faces of space”: these are *ephemeral- mobile- and chronic space*, whereas the latter one refers to the buildings and other permanent elements of the environment, the second is about the moveable and easily replaceable furniture, while the first one refers to events initiated by human acts and last only for a short time. According to Hajnóczy the layering of these faces onto each other constitute real situations and by analysing these layers the complexity of man-made space can be studied systematically. In this system of terms the current topic focuses mainly on the fields of ephemeral and mobile space.

In Hajnóczy's work, the notion of place is also present as a part of space that possess some kind of symbolic meaning. However, the significance of place is emphasized in the work of Tamás Meggyesi, another important author of Hungarian spatial theory^{xiii}. Meggyesi builds his theory onto the tradition of German phenomenology. Authors such as Heidegger and Bollnow are fundamental to him, as well as the influential work of Norwegian architecture theorist Christian Norberg-Schulz^{xiv}. Meggyesi distinguishes „abstract space” that is homogeneous and measurable from „existential space” that is inhomogeneous due to spots of meaningful areas made by human activity. The author labels such marked spots as places. This theory is relevant to this topic since it emphasizes the role of people's practices in the formation of space.

Similar approach can be found in the relevant scientific work of Melinda Benkő, who stresses in her habilitation thesis that space is constructed by the society, and that the physical forms in a city and the practices of the society are highly interrelated^{xv}.

Hereby I mark two possible directions of research based on the current topic: one is mainly about working on publications that aim at discovering new insights and interrelations among existing spatial theories. One instance of this is the publication on appropriation^{xvi} by the author of this call. The other direction focuses primarily on empirical research, especially fieldworks of real cases found in the build environment with the aim of developing sensitive understanding and analyses with the use of the relevant spatial theories. Examples to this is the author's publication on the investigation of Baross

square during the migration crisis in 2015^{xvii}, and the spatial analyses of the bulky waste collection events of Budapest^{xviii}.

ⁱ Sadler, Simon. *The Situationist City*. Cambridge Mass.: The MIT Press, 1998.

ⁱⁱ Lefebvre, Henri. *La production de l'espace*. Paris: Éditions Anthropos, 1974.

ⁱⁱⁱ Tschumi, Bernard. *Architecture and Disjunction*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1996.

^{iv} Tschumi, Bernard, and Max Protetch Gallery. *The Manhattan Transcripts*. London: Academy Editions, 1981.

^v Lefebvre, Henri. *The Production of Space*. Translated by Donald Nicholson-Smith, Oxford UK, Cambridge Mass.: Blackwell, 1991

^{vi} Soja, Edward W., *Postmodern Geographies: the Reassertion of Space in Critical Social Theory*. London, New York: Verso, 1989.

^{vii} Moravánszky, Ákos. "A tér fogalma az építészetben," in *A tér. Kritikai antológia*, szerk. Ákos Moravánszky és Katalin M. Gyöngy (Budapest: Terc, 2007):8–38

^{viii} Stanek, Łukasz. Benkő Melinda: Zárt/nyitott – Városforma és térhasználat: Részletek a habilitációs értekezésből. *Építés - Építészettudomány* 45 (2017)3-4. 327-339.

Architecture as Space, Again? Notes on the 'Spatial Turn'. *Spéciale'Z (Paris)* (2012) 4. 48-53.

^{ix} Hill, Jonathan. *Actions of Architecture: Architects and Creative Users*. London, New York: Routledge, 2003.

^x Stanek, Łukasz, Christian Schmid, and Ákos Moravánszky, szerk. *Urban Revolution Now: Henri Lefebvre in Social Research and Architecture*. Surrey, Burlington: Ashgate, 2014.
Stanek, Łukasz. *Henri Lefebvre on Space: Architecture, Urban Research and the Production of Theory*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2011

^{xi} Awan, Nishat, Tatjana Schneider, and Jeremy Till. *Spatial Agency: Other Ways of Doing Architecture*. Abingdon UK, New York: Routledge, 2011.

^{xii} Hajnóczy J., Gyula. "Az építészeti tér genezise: I. rész". *Iskolakultúra* 2 (1992) 22. 2–10.
[http://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article /view/28788](http://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/28788) (Utolsó megtekintés 2023.08.29.)

^{xiii} Meggyesi, Tamás. *A külső tér: fejezetek egy építészeti térelmélethez*. Műegyetemi Kiadó, Budapest, 2004.

^{xiv} Norberg-Schulz, Christian. *Genius Loci: Towards a Phenomenology of Architecture*. New York: Rizzoli, 1979.

^{xv} Norberg-Schulz, Christian. *Genius Loci: Towards a Phenomenology of Architecture*. New York: Rizzoli, 1979.

^{xvi} Hory, Gergely: "Az elsajátítás értelmezése 20. és 21. századi térelméletekben, és egy vizsgálati keretrendszerének megalapozása". *Építés Építészettudomány* 51(2023)3-4. 345-366.

^{xvii} Hory, Gergely, and Melinda Benkő. "The Urban Space of the Migrant Crisis: Analysis of the Spatial Evolution of an Informal Transit Camp at Budapest's Historic City Centre." *Architektúra & Urbanizmus* 60, no. 3-4(2017): 126-143.

^{xviii} Hory, Gergely. "Ephemeral Metamorphosis of the City: Bulky Waste Collection in Budapest." In *Understanding Central and Eastern European Cities: Case Studies in Urban Design and Planning*, szerkesztette Melinda Benkő and Kornélia Kissfazekas, 66-81. Budapest: L'Harmattan, 2019.